

LONDEN

In de winter van januari 2018 kocht ik een bananenboompje bij een bloemenstalletje voor station Shoreditch High Street. Het had me verleid met zijn rillende, brede groene bladeren, en ook met de nieuwe bladeren die opgerold wachtten om zich uit te strekken in de wereld. De vrouw die me het boompje verkocht, had lange valse wimpers, zwartblauw en verlokkelijk. In gedachten zag ik haar wimpers helemaal van de bageltentjes en grijze kasseien van Oost-Londen tot aan de woestijnen en bergen van New Mexico reiken. De tere winterbloesems in haar stalletje deden me denken aan Georgia O'Keeffe

en de manier waarop zij bloemen schilderde. Het was alsof ze iedere bloem afzonderlijk aan ons voorstelde. In handen van O’Keeffe kregen ze iets eigens, iets seksueels, iets griezeligs. Soms zagen haar bloemen eruit alsof ze onder haar vorsende blik waren gestopt met ademen.

Wanneer je een bloem in je hand neemt en er goed naar kijkt, is deze voor even jouw wereld.

Ik wil die wereld aan een ander geven.

– Georgia O’Keeffe, geciteerd
in de *New York Post*, 16 mei 1946

Ze had haar huis uiteindelijk in New Mexico gevonden, een plek waar ze in haar eigen tempo kon leven en werken. Zoals ze zelf benadrukte, was het iets wat ze móést hebben. Ze was jaren bezig geweest met de restauratie van dit lage adobehuis in de woestijn voordat ze er definitief haar intrek nam. Een tijdje geleden ben ik naar Santa Fe in New Mexico gereisd, onder andere om een bezoek te brengen aan O’Keeffes huis, en ik herinner me dat ik bij aankomst op het vliegveld van Albuquerque duizelig was. De chauffeur legde uit dat dat kwam omdat we op bijna tweeduizend meter boven zeeniveau

zaten. In de eetzaal van mijn hotel, eigendom van een inheemse familie, was in de muur een hoge open haard van adobe ingebouwd in de vorm van een struisvogelei. Ik had nog nooit een ovale open haard gezien. Het was oktober en het sneeuwde, dus ik schoof een stoel voor de gloeiende houtblokken en nipte van een kopje rokerige heldere mescal, wat schijnbaar goed was tegen boven-de-zeespiegelziekte. De rondingen van de open haard waren uitnodigend en geruststellend. Ik werd door zijn binnenste aangetrokken. Ja, ik was meteen verknocht aan dit brandende ei. Die open haard *was iets wat ik móést hebben*.

Ik was ook op zoek naar een huis waar ik in mijn eigen tempo kon leven en werken en een wereld kon creëren, maar zelfs in mijn verbeelding bleef dit huis wazig, onscherp, niet reëel, of niet realistisch, of gespeend van realisme. Ik smachtte naar een statig oud huis (ik had nu ook een ovale open haard aan het ontwerp toegevoegd) met een granaatappelboom in de tuin. Een huis met fonteinen en putten, opvallende wenteltrappen, mozaïekvloeren, de sporen van de rituelen van alle mensen die er voor

mij hadden gewoond. Oftewel, het huis was vol leven, het had een leven genoten. Het was een liefdevol huis.

Het verlangen naar dit huis was intens, en toch kon ik het geografisch niet plaatsen, en ik had ook geen idee hoe ik met mijn onzekere inkomen zo'n spectaculair huis kon realiseren. Desondanks voegde ik het toe aan mijn ingebeelde eigendomsportefeuille, plus nog een paar minder belangrijke optrekjes. Het huis met de granaatappelboom was mijn belangrijkste aankoop. In dat opzicht bezat ik onwerkelijk onroerend goed. Maar telkens als ik mezelf in dit statige oude huis probeerde voor te stellen kreeg ik gek genoeg een verdrietig gevoel. Alsof het de zoektocht naar een thuis was waar het om draaide, en er nu ik het had verworven en de jacht voorbij was, geen takken meer over waren om in het vuur te leggen.

Ondertussen moest ik mijn nieuwe bananenboom met de bus en de trein van Shoreditch naar mijn bouwvallige flatgebouw op de heuvel zien te krijgen. Hij stond in een pot en was ongeveer dertig centimeter hoog. De bloemen-

verkoopster met de lange, verlokkelijke valse wimpers vermoedde dat de plant een broeieriger leven wilde leiden. Het was tot dusver een koude winter geweest en we waren het erover eens dat wij ook naar een broeieriger leven smachtten.

Tijdens de treinrit naar Highbury & Islington voegde ik nog een paar details aan mijn landgoed toe. Ondanks de eivormige open haard was mijn belangrijkste huis uiteraard gesitueerd in een warm klimaat, in de buurt van een meer of de zee. Een leven zonder elke dag zwemmen was geen leven dat ik wilde. Het was moeilijk om aan mezelf toe te geven, maar ik vond de oceaan en het meer belangrijker dan het huis. Ik zou het al prima vinden om in een eenvoudige blokhut aan de rand van een oceaan of een meer te wonen, maar om de een of andere reden keek ik op mezelf neer omdat ik geen grotere droom had.

Kennelijk was het verwerven van een huis niet hetzelfde als het verwerven van een thuis. En met betrekking tot thuis was er een vraag die ik wegsloeg zodra deze te dicht in mijn buurt landde. Wie woonde er nog meer in mijn statige oude huis met de granaatappelboom? Was ik alleen, met de melancholische fontein als gezels-

schap? Nee. Er was absoluut iemand anders daar met mij, misschien nam diegene wel een verkoelend voetbad in die fontein. Wie was deze persoon?

Een spook.

Ik was van plan de bananenboom toe te voegen aan het tuintje dat ik op drie planken in de badkamer had gecreëerd. Door de vetplanten die van hun ontheemde leven in Noord-Londen genoten wist ik dat de plant de stoom van de douche op prijs zou stellen. Zeven jaar nadat ik er was komen wonen was mijn flatgebouw nog altijd niet gerestaureerd, en de grijze gemeenschappelijke gangen waren nog verder in verval geraakt. Net als de liefde waren ze dringend toe aan herstel. De bananenplant had maling aan de staat van het gebouw. Hij leek juist dolgelukkig met zijn nieuwe huis en begon uitsloverig zijn brede, dooraderde bladeren uit te rollen.

Mijn dochters verwonderden zich over de aandacht die ik aan deze plant schonk. Ze waren beiden van mening dat ik geobsedeerd was door de bananenboom omdat mijn jongste dochter binnenkort het huis uit zou gaan om te studeren.

Die boom, zei mijn jongste (achttien jaar) tegen me, was mijn ‘derde kind’. Het was zijn taak haar te vervangen wanneer ze uit huis ging. In de maanden dat hij groter werd, vroeg ze geregeld: ‘Hoe gaat het met je nieuwe kind?’ en dan wees ze naar de boom.

Binnenkort zou ik alleen wonen. Hoewel ik sinds ik van haar vader was gescheiden een ander soort leven had gecreëerd, zag het ernaar uit dat ik binnenkort, op mijn negenenvijftigste, weer van voren af aan een ander leven moest zien te creëren. Daar wilde ik niet aan denken, dus begon ik wat spullen in te pakken om mee te nemen naar mijn nieuwe schrijfschuurtje.